

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра світового господарства і міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

Майя НІКОЛАЄВА

08

2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНІ ІНСТРУМЕНТИ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ**

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: 29 Міжнародні відносини

Спеціальність: 292 Міжнародні економічні відносини

Освітньо-професійна програма: Міжнародні економічні відносини

ОНУ
2022

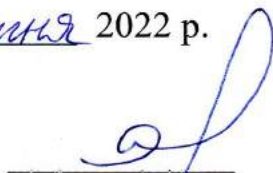
Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні інструменти монетарної політики» Одеса:ОНУ, 2022. 15 с.

Розробники: Алексеєвська Г.С., доктор філософії, старший викладач кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин ФМВПС ОНУ.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин

Протокол № 1 від “26” серпня 2022 р.

Завідувач кафедри

(Сергій ЯКУБОВСЬКИЙ)
(ім'я Прізвище)

Погоджено із гарантом
ОПП

(Тетяна РОДІОНОВА)
(ім'я Прізвище)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК)
Факультету міжнародних відносин, політології та соціології

Протокол № 1 від “30” 08 2022 р.

Голова НМК

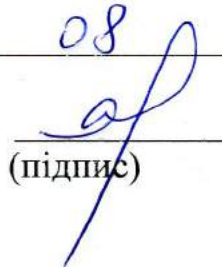
(підпис)

(Коршиков О.О.)
(ім'я Прізвище)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри СТІ МЄВ

Протокол № 1 від “28” 08 2022 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(Сергій ЯКУБОВСЬКИЙ)
(ім'я Прізвище)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(_____)
(ім'я Прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		<i>денна форма навчання</i>
<p>Загальна кількість: кредитів – 4</p> <p>годин – 120</p> <p>залікових модулів – 2</p> <p>ІНДЗ* – Аналіз інструментів монетарної політики центрального банку країни обраної країни протягом ХХІ ст.</p>	<p>Галузь знань 29 – Міжнародні відносини</p> <p>Спеціальність 292 – Міжнародні економічні відносини</p> <p>Рівень вищої освіти: магістр</p>	за вибором студента
		<i>Рік підготовки:</i>
		1-й
		<i>Семестр</i>
		1-й
		<i>Лекції</i>
		20
		<i>Практичні, семінарські</i>
		20 год.
		<i>Лабораторні</i>
		-
		<i>Самостійна робота</i>
		80 год. у т.ч. ІНДЗ*: - 30 год.
Форма підсумкового контролю: іспит		

* – за наявності

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. Дисципліна «Сучасні інструменти монетарної політики» зорієнтована на формування у здобувачів концептуального розуміння монетарних процесів в економіці та інструментів фінансових інститутів що здійснюють монетарне регулювання.

Завдання дисципліни - формування достатнього рівня теоретико-методологічних і практичних знань необхідних для проведення комплексних, системних досліджень та аналізу інструментів монетарної політики центральних банків країн.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

а) загальних (ЗК):

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації зрізних джерел

ЗК 4. Здатність працювати в команді

б) спеціальних (фахових):

СК8. Здатність прогнозувати тенденції розвитку міжнародних ринків з урахуванням кон'юнктурних змін.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 4. Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог, працювати самостійно і в команді, брати на себе ініціативу та відповідальність, мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей, забезпечувати якість виконуваних робіт, аргументувати результативність економічної діяльності у мінливому середовищі.

ПРН 13. Ідентифікувати зміни кон'юнктури ринків під дією невизначених факторів, здійснювати їх компаративний аналіз, критично оцінювати наслідки продукованих ідей та прийнятих рішень з метою прогнозування тенденції розвитку глобальних ринків.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

а) знати

- теоретико-методологічні засади функціонування монетарної економіки;
- основні концепції, інституційних форм та ролі інститутів в ефективному функціонуванні монетарної політики;
- здатність застосовувати міждисциплінарний підхід до формування та

обґрунтування

релевантних рішень в умовах сучасної трансформації монетарних механізмів;

б) вміти

- володіти методологією наукового пізнання монетарних процесів та новітніми методами наукових досліджень;
- практично досліджувати проблеми в глобальній та національній монетарній політиці;
- оцінювати монетарну політику держави;
- використовувати закономірності розвитку і функціонування валютного ринку у підприємницькій діяльності;

3.Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Монетарна політики в економічній системі

Тема 1. Сутність та основи монетарної економіки.

Сутність монетарної економіки як форми глобальної економіки. Детермінанти зростання ролі фінансової сфери у глобальній економіці. Структурні сегменти монетарної економіки та їх взаємозв'язок. Грошові потоки та їх взаємозв'язок. Монетарні агрегати. Монетарні процеси: інфляція, інфляційні ризики, доларизація економіки, готівка поза банками та тіньова економіка.

Тема 2. Центральний банк як основний фінансовий інститут здійснення монетарного регулювання.

Роль і значення центрального банку в системі монетарного регулювання економіки. Об'єктивні закономірності виникнення центральних банків, шляхи їх створення. Основні етапи розвитку центральних банків. Організаційно-правова характеристика центрального банку, правове забезпечення його статусу. Проблема незалежності центрального банку від органів державної влади, форми та фактори незалежності центрального банку. Взаємозв'язок ступеню незалежності центральних банків з економічним розвитком держави.

Тема 3. Модель циклічного розвитку монетарної політики

Взаємодія грошового і товарного ринків. Економічний цикл і модель IS-LM. Попит і пропозиція грошей. Гроші і ділова активність. Кон'юнктура ринків.. Ключові засади координації фіскально-бюджетного та монетарного регулювання економіки. Стагнація економіки та фіскально-монетарне регулювання.

Змістовний модуль 2. Інструменти реалізації монетарної політики центрального банку країни

Тема 4. Інструменти монетарної політики та їх вплив на банківську систему та економіку країни.

Регулювання норми обов'язкових резервів та її вплив на діяльність банків. Ключова, облікова відсоткова ставка. Вплив зміни у обліковій відсотковій ставці на інші відсоткові ставки в економіці країни. Операції на відкритому ринку. Інтервенції на валютному ринку.

Тема 5. Нетрадиційні інструменти монетарної політики

Заходи пом'якшення. Заходи кількісного пом'якшення (розширення банківських резервів на рахунках ЦБ). Заходи кредитного пом'якшення (кредитування і надання ліквідності різним фінансовим установам). Від'ємні відсоткові ставки. Цільове довгострокове рефінансування. Попереднє керівництво (forward guidance).

Тема 6. Трансмісійний механізм монетарної політики

Трансмісійний механізм монетарної політики. Канали трансмісійного механізму. Емпіричний аналіз ТММ в розвинутих країнах та країнах, що розвиваються. Особливості функціонування ТММ в економіці України. Емпіричний аналіз впливу на реальну економіку окремих каналів ТММ: канал процентної ставки, канал валютного курсу, канал банківського кредитування. Моделювання роботи каналів ТММ монетарної політики в Україні.

Тема 7. Економічна природа та впровадження інфляційного таргетування.

Режими монетарної політики ЦБ країн світу. Причини та етапи переходу до інфляційного таргетування. Взаємовідносини Уряду та ЦБ стосовно таргетування цілей інфляції. Оцінка ефективності впливу обраного таргету на економіку. Відхилення розміру інфляції від заздалегідь оголошених цільових значень.

Тема 8. Інструменти реалізації монетарної політики НБУ

Характеристика та класифікація інструментів прямого та опосередкованого впливу центрального банку на основні параметри грошового обігу. Інструменти прямого впливу: механізм готівкової емісії; встановлення “кредитних стель”; пряме регулювання позикових операцій банків; селективна кредитна політика, сфера її застосування.

Мінімальні резервні вимоги, аналіз їх застосування у світі та в Україні. Функції мінімальних резервів, їх роль. Розвиток політики обов’язкового резервування в Україні.

Регулювання облікової ставки та банківського процента. Інструменти рефінансування, їх класифікація. Принципи ефективності облікової ставки. Розвиток політики рефінансування в Україні.

Операції на відкритому ринку, їх характеристика. Функції ринку державних цінних паперів. Класифікація операцій на відкритому ринку. Принципи ефективності операцій на відкритому ринку. Розвиток операцій на відкритому ринку в Україні та його перспективи як інструмента грошово-кредитного регулювання.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Усього	у тому числі			
л		п/с	лаб	сп	
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Монетарна політика в економічній системі					
Тема 1. Сутність та основи монетарної економіки.	8	2	2		4
Тема 2. Центральний банк як основний фінансовий інститут здійснення монетарного регулювання.	8	2	2		4
Тема 3. Модель циклічного розвитку монетарної політики	8	2	2		4
Разом за змістовим модулем 1	24	6	6		12
Змістовий модуль 2. Інструменти реалізації монетарної політики центрального банку країни					
Тема 4. Інструменти монетарної політики та їх вплив на банківську систему та економіку країни.	16	4	4		8
Тема 5. Нетрадиційні інструменти монетарної політики	16	4	4		8
Тема 6. Трансмисійний механізм монетарної політики	12	2	2		8

Тема 7. Економічна природа та впровадження інфляційного таргетування.	10	2	2		6
Тема 8. Інструменти реалізації монетарної політики НБУ	12	2	2		8
Разом за змістовим модулем 2	66	14	14		38
ІНДЗ	30				30
Усього годин	120	20	20		80

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність та основи монетарної економіки.	2
2	Центральний банк як основний фінансовий інститут здійснення монетарного регулювання.	2
3	Модель циклічного розвитку монетарної політики	2
4	Інструменти монетарної політики та їх вплив на банківську систему та економіку країни.	4
5	Нетрадиційні інструменти монетарної політики	4
6	Трансмісійний механізм монетарної політики	2
7	Економічна природа та впровадження інфляційного таргетування.	2
8	Інструменти реалізації монетарної політики НБУ	2
	Разом	20

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність та основи монетарної економіки [1]	4
2	Центральний банк як основний фінансовий інститут здійснення монетарного регулювання [1]	4
3	Модель циклічного розвитку монетарної політики [1]	4
4	Інструменти монетарної політики та їх вплив на банківську систему та економіку країни [1]	8
5	Нетрадиційні інструменти монетарної політики [1]	8

6	Трансмісійний механізм монетарної політики[1]	8
7	Економічна природа та впровадження інфляційного таргетування [1]	6
8	Інструменти реалізації монетарної політики НБУ [1]	8
	ІНДЗ [2]	30
	Разом	80

[1] – підготовка до лекцій, практичних занять;

[2] – аналіз джерел, збір інформації та виконання ІНДЗ.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання

На основі необхідних вихідних даних, студенти аналізують особливості інструментів монетарної політики центрального банку країни та їх вплив на економічний розвиток країни. Зміст роботи включає дослідження принципів та інструментів монетарна політика центрального банку обраної країни, можливості застосування нетрадиційних інструментів монетарної політики в країні та вплив монетарної політики ЦБ обраної країни на економічний розвиток країни.

Виконане завдання оформляється за технічними вимогами курсової роботи, обсяг завдання – від 10 до 15 сторінок. Оцінка за завдання виставляється під час його захисту студентом, який проводиться на останньому практичному занятті або в часи консультацій викладача на кафедрі у разі порушень строків виконання

9. Методи навчання

Лекції, написання есе, обговорення проблемних питань, опрацювання актуальних новин зарубіжних та національних інформаційних агентств, виконання самостійних завдань, конспектування, складання і захист індивідуального виконаного завдання.

10.Форми контролю і методи оцінювання

Форма контролю: залік

Методи поточного\періодичного контролю: поточне оцінювання усних відповідей та письмових завдань, завдань, що виносяться на самостійне опрацювання, оцінювання індивідуального завдання.

Критерії оцінювання

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; вільно

	питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для виконання завдань.	використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та завдань при самостійній роботі.
Добре	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	правильно виконав індивідуальне завдання.
Задовільно	Володіє та відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу; має ускладнення під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	Використовує набуті знання в для виконання індивідуального завдання але має ускладнення з виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.
Незадовільно з можливістю повторного складання	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання
--	----------------------------------	--------------------------------

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль								ІНДЗ	Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	20	20	100
5	5	5	10	10	10	5	10			

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для іспиту
90 – 100	A	відмінно
85-89	B	добре
75-84	C	
70-74	D	
60-69	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Питання для підсумкового контролю

1. В чому полягає сутність монетарної економіки як форми глобальної економіки.
2. Назвіть детермінанти зростання ролі фінансової сфери у глобальній економіці.
3. Які основні структурні сегменти монетарної економіки?

4. Що таке монетарні агрегати?
5. Що відноситься до монетарних процесів?
6. Яка роль і значення центрального банку в системі монетарного регулювання економіки?
7. Опишіть основні етапи розвитку центральних банків.
8. Охарактеризуйте правові основи діяльності центрального банку, правове забезпечення його статусу.
9. В чому полягає проблема незалежності центрального банку від органів державної влади?
10. Назвіть форми та фактори незалежності центрального банку.
11. Опишіть взаємодію грошового і товарного ринків.
12. В чому полягає сутність економічного циклу і моделі IS-LM.
13. Як регулюються попит і пропозиція грошей?
14. Як кількість грошей в обороті впливає на ділову активність та кон'юнктуру ринків.
15. Назвіть ключові засади координації фіскально-бюджетного та монетарного регулювання економіки.
16. За рахунок яких інструментів і принципів фіскально-монетарне регулювання допомагає вийти зі стагнації економіки та.
17. Який ефекти на економіку країни має регулювання норми обов'язкових резервів ?
18. Що таке ключова, облікова відсоткова ставка ЦБ?.
19. Охарактеризуйте її вплив зміни у обліковій відсотковій ставці на інші відсоткові ставки в економіці країни.
20. Розкрийте сутність операції на відкритому ринку.
21. Для чого ЦБ проводять інтервенції на валютному ринку?
22. Назвіть нетрадиційні інструменти монетарної політики
23. Що відноситься до заходів монетарного пом'якшення.
24. Охарактеризуйте заходи кількісного пом'якшення, як вони впливають на фінансову систему і економіку країни в цілому.
25. З якою ціллю ЦБ вводять заходи кредитного пом'якшення?
26. Від'ємні відсоткові ставки, сутність та який вплив мають на грошовий ринок країни?
27. В чому полягає сутність цільового довгострокового рефінансування і який вплив цей інструмент має на банківську систему?
28. В чому різниця між інструментом Попереднє керівництво (forward guidance) і іншими комунікаціями ЦБ з населенням та ринками.
29. Що таке Трансмісійний механізм монетарної політики?
30. Назвіть основні канали трансмісійного механізму.
31. Дайте оцінку дієвості каналів механізму монетарної трансмісії у перехідних економіках та Україні.
32. Назвіть режими монетарної політики ЦБ країн світу?
33. Яка економічна природа впровадження інфляційного таргетування?

34. Охарактеризуйте взаємовідносини Уряду та ЦБ стосовно таргетування цілей інфляції.
35. В чому суть мінімальних резервних вимог?
36. Охарактеризуйте розвиток політики обов'язкового резервування в Україні.
37. В чому полягає сутність регулювання облікової ставки та банківського процента?
38. Операції на відкритому ринку, їх характеристика.
39. Назвіть види операцій на відкритому ринку.
40. Охарактеризуйте основні принципи ефективності операцій на відкритому ринку.
41. Назвіть суб'єкти та об'єкти валютного регулювання.
42. Назвіть завдання довгострокової та короткострокової валютної політики.
43. В чому полягає економічна суть та необхідність валютного регулювання.
44. Охарактеризуйте повноваження НБУ як основного органу валютного регулювання.
45. Назвіть основні методи валютного регулювання, їх характеристика та застосування НБУ.
46. В чому полягає роль НБУ в прогнозуванні економічної ситуації в країні.

13. Навчально-методичне забезпечення

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасні інструменти монетарної політики», рекомендована літератур; електронні інформаційні ресурси.

14. Рекомендована література

Основна

1. Монетарна політика: теоретико-методологічні аспекти: навч. посіб. /С.В. Глуценко ; Нац. ун-т «Києво-Могилян. акад.». – Київ : НаУКМА, 2017. – 63 с
2. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник; за ред. д-ра екон. наук, прф. С. О. Якубовського, канд. екон. наук, доц. Ю. О. Ніколаєва ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. - Одеса : ОНУ, 2015. - 304 с.
3. Гроші та кредит: Підручник / за заг. редакцією д.е.н., проф. О.В. Дзюблюка. – Тернопіль: ТНЕУ, 2018. – 892 с.
4. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
5. Пожидаєва М. А. Платіжні системи: теоретичні засади та фінансово-правове регулювання в Україні: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2020. 348 с.
6. Alekseievskia H., Derkach T. The Influence of Developed Countries Central Banks' Unconventional Monetary Policy on the Economy of Ukraine. *Actual problems of international relations*. 2020. Release 142. P. 99–108
7. Бублик Є. Особливості розвитку монетарної політики в умовах пандемії. Чинники, складові і результати запровадження і реалізації антикризової політики

в окремих країнах світу та Україні. Прогноз соціально-економічного розвитку України у 2021р.: наукова доповідь / наук. ред. В. Юрчишин. Київ: Заповіт, 2021. С. 141-148;

8. Горняк О. В., Ломачинська І. А., Мумладзе А.О. Кредитне та кількісне пом'якшення в системі монетарного регулювання в умовах глобальної нестабільності: досвід розвинених країн. *Економічний простір*. 2020. № 156. С. 9-14. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/156-1>

9. Мельник Т. В. Оцінка впливу чинників, залежних від монетарного регулювання та макроекономічного середовища, на розвиток банківської системи *Причорноморські економічні студії*. – 2019. – № 39. – С.78-83.

10. Yakubovskiy S., Alekseevska H., Tsevukh Y. Impact of the European Central Bank Monetary Policy on the Financial Indicators of the Eastern European Countries. *Journal Global Policy and Governance*. 2020 ISSN online 2194-7740 / ISSN print 2194-7759. DOI 10.14666/2194-7759-9-1-003. Accessed: <http://transitionacademiapress.org/jgpg/article/view/296>

11. Alekseevska H. Impact of the European Central Bank Monetary Policy on the Financial Indicators of the Bulgaria, Croatia, Romania and Ukraine. *Acta Universitatis Danubius*. 2020. Vol 16, No 2. P. 270–274

12. Алексеєвська Г.С. Вплив нетрадиційних методів монетарної політики на економічний розвиток країн / Дис. На здобуття на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Одеса, 2020. -261 с. URL: http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/science/razovi_spec_vcheni_rady/df41051002/diss_alekseevska_gs_new.pdf

Додаткова

13. Герасимчук З.В., Горбач Л.М. Міжнародні економічні відносини: Навчальний посібник. – Луцьк: Надстир'я, 2016. – 328 с.

14. Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. посіб. – К.: Знання-Прес, 2017. – 406 с.

15. Рогач О.І., Шемет Т.С., Циганов С.А. Основи міжнародних фінансів: підручник. – К. Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 496 с.

16. Алексеєвська Г. С., Якубовський С. О. Вплив нетрадиційних методів монетарної політики на фінансові ринки: теоретичний аспект. *Вісник Одеського національного університету*. 2017. Т. 22, Вип. 12. С. 24–27.

17. Бублик Є.О. Зміна монетарних політик центробанків провідних країн та їх наслідки для країн з ринками, що розвиваються. *Економіка України*. 2020. №5. С. 72-84.

18. Altavilla C. Giannone D. The effectiveness of non-standard monetary policy measures: Evidence from survey data. *Journal of Applied Econometrics*. 2017. Vol. 32, No. 5. P. 952–964

19. Falagiarda M., McQuade P., Tirpak M. Spillovers from the ECB's non standard monetary policies on non-euro area EU countries: evidence from an event study analysis. *European Central Bank Working Paper Series*. 2015. № 1869. P.1- 54
20. Anufriieva K., Shapoval Y. Verbal interventions of the National Bank of Ukraine: The impact of exchange rate. *Journal of International Studies*. 2019. No 12(3). P. 92–108. DOI: <http://dx.doi.org/10.14254/2071-8330.2019/12-3/8>.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Міжнародний валютний фонд веб-сайт. URL www.imf.org
2. Центральне розвідувальне управління США веб-сайт. URL: www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/
3. Державний комітет статистики України. веб-сайт. URL: www.ukrstat.gov.ua
4. Офіційний сайт Національного банку України. веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/>
5. European central Bank: веб. сайт. URL: <https://www.ecb.europa.eu>
6. Eurostat: веб. сайт. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat>
7. Organisation for Economic Co-operation and Development. Main Economic Indicators веб-сайт. URL: <https://www.oecd.org/sdd/oecdmaineconomicindicatorsmei.htm>
8. Бази статистичної інформації даних та публікацій ООН. веб-сайт. URL: www.un.org/ru/databases/ -
9. Всесвітній банк. веб-сайт. URL www.worldbank.org